

Forvaltningsrevisjon Brannvesenet Midt IKS - Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

11.02.2022

Saknr

04/22

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/491 - 18

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til rapportens konklusjoner og anbefalinger
2. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:
 1. Kommunestyret tar rapporten til orientering
 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp revisors sine anbefalinger knyttet til samarbeidet med byggesakkontoret og brannforebyggende tiltak i kommunen, samt bidra i å avklare det akuttmedisinske samarbeidet. Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere tilbake til kontrollutvalget om oppfølging av dette innen utgangen av 2022.
 3. Kommunestyret ber eierrepresentantene følge opp revisors anbefalinger i representantskapets møte, og rapportere tilbake til kommunestyret innen utgangen av 2022 om hvordan dette er behandlet av representantskapet.
 4. Forvaltningsrevisjonsrapporten oversendes kontrollutvalgene i Røyrvik og Osen til orientering.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon Brannvesenet Midt IKS - Rapport

Saksopplysninger

Brannvesenet Midt IKS er et interkommunalt selskap der Steinkjer, Lierne, Røyrvik, Snåsa, Inderøy og Osen er deltagere/eiere. Fra 1. januar i år ble også Verdal kommune deltager/eier.

I 2020 fikk kontrollutvalget en henvendelse fra kontrollutvalget i Snåsa om Steinkjer kunne tenke seg å delta i et felles forvaltningsrevisjonsprosjekt med eierskapskontroll for Brannvesenet Midt IKS. Ved flere deltagere i prosjektet ville ressursbruken bli mindre for hver kommune, og mindre belastende for selskapet.

I plan for eierskapskontroll var Brannvesenet Midt IKS prioritert som prosjekt nr 3, men ikke prioritert i plan for forvaltningsrevisjon. På grunn av at det er ressursbesparende å delta i et felles prosjekt ønsket kontrollutvalget å delta i dette. Kontrollutvalget har fullmakt til å gjøre endringer i planene, og kommunestyret ble informert om endringene i RS 1/2021 i møte den 24. mars 2021. Kontrollutvalget sluttet seg til prosjektplanen den 30.04.2021 – sak 20/21. Det samme gjorde også Inderøy og Lierne i tillegg til Snåsa.

Revisjonen har denne gangen valgt å levere to rapporter, en med fokus på eierskapet – henholdsvis eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Begge rapportene ble levert januar 2022. På grunn av at det er utarbeidet to rapporter, er saken derfor også delt i to saker. Denne saken gjelder forvaltningsrevisjon.

En foreløpig rapport etter forvaltningsrevisjon har vært på høring til selskapet. Høringssvaret er vedlagt rapporten. Høringssvaret har ikke medført endringer i rapporten. Selskapet mener forvaltningsrevisjonsrapporten er et verdifullt innspill i utviklingen av virksomheten og tjenesten videre.

Forvaltningsrevisjonen har hatt hovedfokus på driftsårene 2020-2021, og er løst gjennom intervju og dokumentgjennomgang. Revisor har opplevd at selskapet har vært opptatt av åpenhet og sørget for god informasjon til revisor under vegs.

Revisor konkluderer slik på de fire problemstillingene som var valgt i prosjektet:

1. *Hvordan ivaretar Brannvesenet Midt IKS akuttoppgaver ved skadested knyttet til helseskader ved ulykker?*

Revisor konkluderer med at Brannvesenet Midt IKS ivaretar akuttoppgaver til helseskader ved ulykker i samsvar med gitte krav til dette. Det er ulike ordninger med stedlig ambulanse i noen av eierkommunene. Dette medfører behov for å avklare en ordning for å gi akutt helsehjelp ved ulykker så raskt som mulig utover det branntjenesten kan gi ved skadested, i noen av eierkommunene.

2. *Hvordan ivaretar Brannvesenet Midt IKS det forebyggende brannarbeidet til eierkommuner?*

Revisor konkluderer med at Brannvesenet Midt IKS har en systematisk planlegging og utføring av det brannforebyggende arbeidet i samsvar med gitte krav til dette. Det mangler imidlertid en avklaring med eierkommune knyttet til finansiering av brannsikkerhetstiltak i boliger tilknyttet prosjektet «Trygg hjemme». Det er videre behov for en avklaring av tjenester knyttet til feiing og branntilsyn i fritidsboliger i sone 2.

3. *Hvordan har Brannvesenet Midt IKS lagt til rette for å håndtere akutt forurensning hos eierkommunene?*

Revisor konkluderer med at beredskapsplaner og utstyr for å håndtere akutt forurensning er i henhold til føringer og krav i Brannvesenet Midt IKS sitt virksomhetsområde. Det har kun vært mindre hendelser med akutt forurensning som selskapet har håndtert selv.

4. *Har selskapets ansatte tilstrekkelig opplæring for å ivareta gitte oppgaver til eierkommunene og klarer selskapet å rekruttere tilstrekkelig kompetanse?*

Revisor konkluderer med at Brannvesenet Midt IKS har en systematisk oversikt og oppfølging av ansattes kompetanse i selskapet, ut fra gitte krav. Selskapet har kompetanse til å gjennomføre opplæring av egne ansatte og selger kompetansehevende kurs til ansatte i andre brannvesen, noe som gir inntekter og er positivt for selskapet drift. Det er imidlertid noen utfordringer knyttet til rekruttering av deltidsmannskap og lav kvinneandel som bør både ha selskapets og eierkommunenes oppmerksomhet. Revisor ser at selskapet har hatt noe lavere ressurser til brannforebyggende arbeid enn kravet i forskriften. Det har ikke kommet på plass tiltak for å ivareta kravet fra 1.1.2022. Dette bør ha selskapets og eiernes oppmerksomhet

Revisor har følgende anbefalinger til Brannvesenet Midt IKS

- *Være bidragsyter til å sikre at alle eierkommunene er underlagt en avklart ordning som sikrer best mulig akutt helsehjelp ved ulykkessted, utover det Brannvesenet Midt IKS kan gi ved skadested. Det er hensiktsmessig at eierkommunene og andre sentrale forvaltningsnivå bidrar til en avklart ordning.*

- *Sikre at det brannforebyggende arbeidet til privateiendommer er i samsvar med krav og egne bestemmelser.*
- *Sikre en plan for rekruttering i selskapet som blant annet ivaretar utfordringer med turnover hos deltidsansatte i eierkommunene og lav kvinneandel i selskapet.*
- *Sikre at ressurser til det brannforebyggende arbeidet i selskapet er i samsvar med forskriftens krav.*

Revisor vil presentere rapporten for kontrollutvalget i møte og vil samtidig kunne svare på spørsmål.

Gjennom revisjonens arbeid har rapportene ikke vært på høring hos kommunedirektøren som er vanlig ved andre forvaltningsrevisjoner, undersøkelser osv. Bakgrunnen for dette er at eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon Brannvesenet Midt IKS gjelder selskapet og kommunens eierstyring.

Iht. kommuneloven § 23-5 om kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken. Kommunedirektøren har derfor fått mulighet til å uttale seg om rapportene knyttet til forhold som ligger innenfor kommunedirektørens ansvarsområde. Kommunedirektøren har ikke valgt å benytte seg av dette når det gjelder forvaltningsrevisjon.

Vurdering

Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon er viktige virkemiddel for å føre kontroll med kommunens forvaltning av sine interesser i selskaper, og gir et innblikk i selskapet og de resultater som oppnås. En slik kontroll gir videre en uavhengig tilbakemelding til kommunestyret om selskapets arbeid, selskapsledelse, eierstyring og hvordan kommunestyrets vedtak blir fulgt opp.

Revisor har besvart kontrollutvalgets bestilling. Det er viktig at de anbefalingene revisor gir i rapporten blir fulgt opp både av kommunedirektøren og eierrepresentantene.

Det vises til rapporten i sin helhet, og det anbefales at kontrollutvalget slutter seg til rapportens konklusjoner og anbefalinger og oversende denne til kommunestyret til videre behandling.

To av eierkommunen, Røyrvik og Osen valgte å ikke delta i fellesprosjektet. Det er imidlertid viktig at de også blir kjent med de forhold forvaltningsrevisjonen har tatt opp, og det foreslås derfor at rapporten oversendes kontrollutvalgene i disse to kommunen til orientering, med oppfordring om at denne gjøres kjent for administrasjonen og kommunestyret.